מנעלים הפוכים תחת המטה אמר רבי הואיל ומבוער הדבר תצא מנעלים הפוכים ליחזי דמאן נינהו אלא מקום מנעלים הפוכים [6](תחת המטה א"ר הואיל ומבוער הדבר תצא) [7]והלכתא כוותיה דרב [8]והלכתא כוותיה דרבי קשיא הלכתא אהלכתא לא קשיא [9]הא בקלא דפסיק הא בקלא דלא פסיק קלא דלא פסיק וליכא עדים כרבי קלא דפסיק ואיכא עדים כרב וקלא דלא פסיק עד כמה [10]אמר אביי [11]אמרה לי אם דומי דמתא יומא ופלגא ולא אמרן אלא דלא פסק ביני וביני אבל פסק ביני וביני הא פסק ולא אמרן אלא דלא פסק מחמת יראה אבל פסק מחמת יראה מחמת יראה הוא [12]ולא אמרן אלא דליכא אויבים אבל איכא אויבים אויבים הוא דאפקן ליה לקלא [13]תנן התם [14]המוציא את אשתו משום שם רע לא יחזיר משום נדר לא יחזיר שלח ליה רבה בר [15]הונא לרבה בר ר"נ ילמדנו רבינו כנס מהו שיוציא א"ל תנינא הנטען על אשת איש והוציאה מתחת ידו אע"פ שכנס יוציא א"ל מי דמי התם הוציאוה והכא הוציאה ורבה בר ר"נ מתניתין נמי הוציאה תנן ואכתי מי דמי הכא בעל והתם בועל א"ל שפיר דמי אהדדי הכא אמור רבנן לא יכנוס ואם כנס יוציא ה"נ אמרי רבנן לא יחזיר ואם כנס יוציא ולא היא התם אלומי אלמיה לקלא הכא אמרינן קם ביה בקלא וליתיה: **מתני'** [16]המביא גט ממדינת הים ואמר בפני נכתב ובפני נחתם לא ישא את אשתו מת הרגתיו הרגנוהו לא ישא את אשתו רבי יהודה אומר הרגתיו לא תנשא אשתו הרגנוהו תנשא אשתו: **גמ'** טעמא דממדינת הים דעליה קסמכינן אבל מא"י דלאו עליה קסמכינן ישא את אשתו והא מת דלאו עליה קסמכינן דאמר מר [17]אשה דייקא ומינסבא וקתני לא ישא את אשתו התם ליכא כתבא הכא איכא כתבא דתנן [18]מה בין גט למיתה שהכתב מוכיח: מת הרגתיו הרגנוהו לא ישא את אשתו: הוא ניהו דלא ישא את אשתו [19]הא לאחר תנשא [20]והאמר רב יוסף [21]פלוני רבעני לאונסי הוא ואחר מצטרפין להרגו לרצוני רשע הוא [22]והתורה אמרה יאל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס וכ"ת שאני עדות אשה דאקילו בה רבנן והא"ר מנשה גזלן

מנעלים הפוכים. פיהן למטה ודאי של נכרי הם והפכו כדי שלא יכיר הרואה: **מקום מנעלים הפוכים.** ניכר מקום הפיכתן בעפר שתחת המטה לשון מורי. לשון אחר מקום מנעלים מלא הפוך שכא ומצא את מנעליה במקום שהוא רגיל לתת שלו ודאי נכרי בא לכאן ושם מנעליו במקום שלה ושלה במקום בעל ולשון עיקר דא"כ הפוך מיבעי ליה: **והלכתא כוותיה דרב.** דאמר אין מחזיקין קלא אלא בעדים: **דפסיק.** שיצא קול אחר לומר שקר הוא הלעז: **דומי מתא.** תשודי העיר. ל"א דומי אלא ידעי ודאי אלא אמרי בדדמי לשון מורי: **משום נדר לא יחזיר.** וטעמא מפרש התם בהשולח גטו שאם אתה אומר יחזיר שמא תלך זו אצל חכם לאחר שיקח ויתיר לה נדרה ויאמר המגרש אילו הייתי יודע שיש היתר לנדר שנדרה אם היו נותנים לי מאה מנה לא הייתי מגרשה שהיתה מביאה עלי ביותר ונמצא זה מבטל גיטו למפרע ועוקרו ובניה מן הפסי ממזרים לפיכך אומרים לו מתחלה הוי יודע שהמוציא את אשתו משום נדר שנדרה לא יחזיר עולמית ואם היא מביאה עליך לא ובקש היתר לנדרה ואי מגרש לה מהשתא ודאי שנואה היא עליו ותו לא מצי עקר (לה) גיטה בדברי שקר: **ומשום שם רע.** שיצא עליה לא יחזיר כדפרישית טעמא שמא תגשא לאחר ויצא קול על הלעז הראשון שקר היה ויתחרט המגרש ויאמר אילו הייתי יודע שכן הוא כו': **כנס מהו שיוציא.** אם החזירה מהו שנכופנו להוציא: **מניא הנטען כו'.** והתם נמי מפקיעה? מבעלה דכיון דהוציאה משום שם רע גילה דעתו שהקול אמת ונאמרה לו כי היכי דאמרינן לה הכא משום שהחזיק זה הקול כשכנסה: **הכא הוציאוה.** ב"ד שבאו עדי עוונאה ואסורה לבועל מה"ת: **הכא הוציאה.** והאי דלא יחזיר דרבנן הוא: **ורבה בר נחמן מפני' נמי הוציאה תנן.** בלא עדים הלכך לא אסורה לבועל אלא משום לוות שפתים מדרבנן ואפ"ה קתני יוציא: **ואכתי מי דמי הכא בעל.** התוירה ואין דבר זה מגונה הוא: **הכא בועל.** כונס ודבר מגונה הוא: **א"ל שפיר דמי להדדי.** דהכא והכא מדרבנן הוא: **ולא היא התם.** הוא כשכנס בועל אלומי אלמיה לקול הראשון שאמת היה הלעז אבל הכא כשהחזירה בעל בטולי בטליה לקלא דאמרינן מדהחזירה קיים ליה בקלא חזר ובדק בקול ראשון של שם רע ומצא שאינו: **מתני' המביא גט ממדינת הים.** לרץ שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם וטעמא מפרש בגיטין (דף כ.) לפי שאין בקיאים לשמה: **לא ישא את אשתו.** הואיל ולדיבוריה סמכינן: **מת הרגתיו הרגנוהו לא ישא אשתו.** הואיל ועל עדותו היא נשאת איכא לוות שפתים שמא עיניו נתן בה והעיד שקר. אבל לאחר תנשא דאשה נשאת כעד אחד[23]: **ר' יהודה אומר הרגתיו לא תנשא אשתו.** אפי' לאחר על פיו לפי שהוא משים עצמו רשע והתורה אמרה אל תשת רשע עד: **הרגנוהו תנשא אשתו.** לאחר וכגמרא[24] בעי טעמא: **גמ' אבל מארץ ישראל.** המביא גט מארץ ישראל אין לרץ לומר בפני נכתב ובפני נחתם: **והא מת דלא עילויה סמכינן.** דכי אמר מת בעל הא דשרו רבנן לאינסובי לאחר לא עליה סמכינן: **דאמר מר.** בפרק האשה רבה (לקמן דף לג.) הייתי טעמא דעד אחד נאמן להשיא אשה משום דהיא גופה דייקא עד שיודעת שמת ולאי ואחר כך נשאת: **מה כין גט למיתה.** כהמביא[25] (וכן לקמן דף קח.) תנן אף הנשים שאינן נאמנות לומר מת בעלה כגון ממותה וכדמתה ובדמה ובמה בעלה נאמנות להביא גיטה ואף על פי שבריכות לומר בפני נכתב ובפני נחתם ומה בין גט למיתה אלא שהכתב מוכיח ולאו עלה סמכינן כל כך: **פלוני רבעני לאונסי כו' להורגו.** את הרוצע: גזלן

מסורת הש"ס

[6] רש"ל מ"ר, [7] מ"ק יח:, [8] ע"ר היטב כמ"ק יח:, [9] ניטין מה: כתובות עד:, [10] רב הונא כל"ל, יבמ"ר, [11] [לקמן לג: קידו. קמז:], [12] [לקמן קח. ניטין כב:], [13] ניטין מו.], [14] נס"ל: מפקינן, [15] [לקמן לג:], [16] [ע"כ], [17] [ניטין כב:], [18] [ע"ר היטב תוס' כתובות סב: ד"ה אבל], [19] פ"ל כעל.

תורה אור השלם

1. לא תשא שמע שוא אל תָּשֶׁת יָדְךָ עִם רָשָׁע לִהְיֹת עֵד חָמָס:
שמות כג א

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואכתי יכו' אלא גרסי' ורבה בר רב נחמן הוציאה:

מוסף רש"י

דומי. חבר, כמו (בבא בב:) לא יפא כת דומה (מו"ק יח:), משום שם רע. שיצא עליה לעז (גיטין מה:). משום נדר. שנדרה ואמר לו אשתך נאסה נדרתיך (שם), לא יחזיר. ואפילו נמצאו דברים כדאים לו הנדר התירו חכם (גיטין מד:) מפרש בגמרא גיטין (שם) תרי טעמי. איכא למ"ד משום קלקולא, שאם אתה אומר יחזיר שמא תלך ותנשא ונמצא שם רע שאינו שם רע, או נדר נעקר ע"י חכם ומקלקלה זה ואומר אילו הייתי יודע שכן הוא, אפילו נתנין לי מאה מנה לא הייתי מגרשך, לפיכך אומרים לו הוי יודע שהמוציא את אשתו משום שם רע או משום נדר לא יחזיר, ואם תביאה עליך לא תמהר להוציאה, ואי אתי תו לקלקל לא מהימן שהרי יודע שנאסרה עליו ולא חס לנדוק את הדבר, ילכה למ"ד כדי שלא יהי נעות ישראל פרוצות בעבירות ובנדרים (כתובות שם), מה בין גט למיתה. דאמר כפ"ב דגיטין (כב:) אף הנשים שאין נאמנות לומר מת בעלה, נאמנות להביא גיטה ממדינת הים, ומע"ג דעייליה סמכינן דכריכות לומר בפני נכתב ובפני נחתם, שהכתב מוכיח. וסמכינן עיקר אמתא (לקמן קיז:). פלוני רבעני. כמשכב זכור, לאונסי. על כרחו, הוא ואחר מצטרפין להרגו, הנרבע הוה כבר לרצונו עליו ואם יש אחר עמו נהרג הרוצע על פיהם (סנהדרין ס:).

עין משפט
גר מצוה

פג א ב ג ד מיי' פ"ב מהלכות פוטרין הלכה יג יד טוש"ע אה"ע סי' יא סעיף ח:
פד ה מיי' פ"ו מהל' גירושין הלכה יב סמג עשין נח טוש"ע אה"ע סימן י סעיף ג:
פה ו [מיי' פ"ב מהל' פוטרין הט"ו והט"ז] (טוש"ע שם סעיף ז):
פו ז מיי' פ"ו מהלכות גירושין הלכה יד טוש"ע אה"ע סימן יב סעיף ח:
פז ח מיי' פי"ב מהל' גירושין הלכה י טוש"ע אה"ע סימן ח סעיף ז:
פח ט מיי' פי"ב מהל' עדות הלכה כ סמג לאוין ריל טוש"ע ח"מ סימן לד סעיף ח:
פט י מיי' שם פי"א הל' ז סמג לאוין ריל טוש"ע ח"מ סימן לד סעיף ח:

תוס' חד מקמאי

דבדבר מכוער של זנות מפקינן מבעל בדבר מכוער דחדצפא לא מפקינן ואהם אסיקנא דלהפסידה כתובתה צריכה התראה אבל אי הדרא בה הדרה: **תנן** התם המוציא (את) אשתו משום שם רע משום נדר לא יחזיר ואיבעי לן כנס מהו שיוציא ואסיק' אינו מוציא ולא דמי למתני' דנטען דהתם כיון דנסבה נטען אלומי אלמה לקליה הכא אמר קם ביה בקלא וליתא איכא מ"ד (מיהא) דהא מילתא אליבא דלישנא בתרא הוא דקסבר טעמא מאי שלא יהיו בנות ישראל פרוצין בעריות ובנדרים אבל ללישנא קמא דסבר טעמא דמילתא משום קלקולא אם אינו מוציא כ"ש דאיכא קלקולא וכיון דקי"ל כלישנא קמא אם כנס מוציא וכ"כ הראב"ד ז"ל ואני אומר כיון ש) דאמרו לה בשעת קדושין דמוציא אשתו משום ש"ר לא יחזיר (עלמא) [לעולם] לא אפשר למיהוי בה קלקולא והלכך אם כנס אינו מוציא. וכן נראה מדברי הג' אלפס שפסק כלישנא קמא דאמר דמשום קלקולא הוא ופסק דכנס אינו

ש) נראה דל"ל כיון דאמרי' ליה בשעת גיטושין דהמוציא אשתו יכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com